

رابطه بین طرحواره های ناسازگار اولیه و سرسختی روانشناختی در میزان ولع مصرف کنندگان مت آمفتامین: نقش میانجی گری تنظیم شناختی هیجان

زهره خیرآبادی^۱، سعید امدادی^۲، الهه حاتمی^۳، امید امانی^۴

^۱ کارشناس ارشد روانشناسی بالینی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد شاهرود، شاهرود، ایران. (نویسنده مسئول)

^۲ کارشناس ارشد روانشناسی عمومی، دانشگاه پیام نور واحد نوشهر، مازندران، ایران.

^۳ دانشجوی دکتری روانشناسی عمومی، دانشگاه آزاد اسلامی بجنورد، بجنورد، ایران.

^۴ دکتری روانشناسی بالینی، گروه روانشناسی بالینی و سلامت، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران.

چکیده

این پژوهش با هدف تعیین رابطه بین طرحواره های ناسازگار اولیه و سرسختی روانشناختی در میزان ولع مصرف کنندگان مت آمفتامین: نقش میانجی گری تنظیم شناختی هیجان در سال ۱۳۹۹-۴۰۰ انجام گرفت. روش پژوهش توصیفی همبستگی بود. حجم نمونه شامل ۱۰۰ نفر از مراجعه کنندگان مرکز اقامتی ترک اعتیاد شهر تهران بودند که به صورت دردسترس به عنوان نمونه انتخاب شدند. داده ها با استفاده از پرسشنامه طرحواره های ناسازگار اولیه یانگ (۱۹۹۸)، پرسشنامه سرسختی روانشناختی کوباسا و مددی (۱۹۸۲)، پرسشنامه کوتاه ولع مصرف مواد مخدر سوموزا و همکاران (۱۹۹۵) و پرسشنامه نظم جویی شناختی هیجان CERQ-P گارنفسکی و همکاران (۲۰۰۱) جمع آوری شدند و با روش آماری ماتریس همبستگی و تحلیل مسیر با نرم افزار SPSS-25 مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. یافته ها: نتیجه ماتریس همبستگی نشان داد طرحواره های ناسازگار اولیه به صورت مثبت، سرسختی روانشناختی و تنظیم شناختی هیجان به صورت منفی با ولع مصرف رابطه دارند. نتایج ماتریس همبستگی نشان داد رابطه بین طرحواره های ناسازگار اولیه و سرسختی روانشناختی با ولع مصرف توسط تنظیم شناختی هیجان واسطه می شود، یعنی تنظیم هیجان رابطه بین طرحواره های ناسازگار اولیه و ولع مصرف را کاهش می دهد، همچنین تنظیم شناختی هیجان زمینه را برای افزایش سرسختی روانشناختی و کاهش ولع مصرف فراهم می کند. بنابراین با توجه به رابطه بین متغیرهای پیشنهاد می شود توجه ویژه ای به تنظیم شناختی هیجان در مراکز ترک اعتیاد شود.

واژه های کلیدی: طرحواره های ناسازگار اولیه، سرسختی روانشناختی، ولع مصرف، تنظیم شناختی هیجان